

AFDELING
BESTUURSRECHTSPRAAK

Uitspraak met toepassing van artikel 8:54, eerste lid, van de Algemene wet
bestuursrecht (hierna: de Awb) op het hoger beroep van:

de minister voor Immigratie en Asiel,
appellant,

tegen de uitspraak van de rechtbank 's-Gravenhage, nevenzittingsplaats
Amsterdam, van 22 februari 2011 in zaak nr. 09/27406 in het geding
tussen:

en

de minister.

1. Procesverloop

Bij besluit van 16 januari 2006 heeft de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie een aanvraag van de vreemdeling om haar een verblijfsvergunning regulier voor bepaalde tijd te verlenen afgewezen.

Bij besluit van 7 juli 2009 heeft de staatssecretaris van Justitie het daartegen door de vreemdeling gemaakte bezwaar opnieuw ongegrond verklaard. Dit besluit is aangehecht.

Bij uitspraak van 22 februari 2011, verzonden op dezelfde datum, heeft de rechtbank het daartegen door de vreemdeling ingestelde beroep gegrond verklaard, dat besluit vernietigd en bepaald dat de minister een nieuw besluit op het gemaakte bezwaar neemt met inachtneming van hetgeen in de uitspraak is overwogen. Deze uitspraak is aangehecht.

Tegen deze uitspraak heeft de minister voor Immigratie en Asiel, thans de minister voor Immigratie, Integratie en Asiel (hierna: de minister), bij brief, bij de Raad van State binnengekomen op 22 maart 2011, hoger beroep ingesteld. Deze brief is aangehecht.

De vreemdeling heeft een verweerschrift ingediend.

Vervolgens is het onderzoek gesloten.

2. Overwegingen

2.1. Onder de minister wordt tevens verstaan: diens rechtsvoorgangers.

2.2. In de eerste grief klaagt de minister, samengevat weergegeven, dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat hij zich niet ervan heeft vergewist dat bij de daadwerkelijke uitzetting van de vreemdeling direct na aankomst in Marokko fysieke overdracht aan de toekomstige behandelaars zal kunnen plaatsvinden en dat hij zich ervan had moeten vergewissen dat de behandeling feitelijk is gegarandeerd. Volgens de minister heeft de rechtbank hiermee niet onderkend dat, gelet op onder meer de uitspraak van de Afdeling van 1 december 2010 in zaak nr. 201002688/1/V3 (www.raadvanstate.nl), de vergewisplicht niet zo ver strekt dat reeds ten tijde van het nemen van het besluit van 7 juli 2009 de door het Bureau Medische Advisering (hierna: het BMA) vereiste fysieke overdracht geregeld en gegarandeerd moest zijn. Wel dient ten tijde van de besluitvorming aannemelijk te zijn dat aan de door het BMA gestelde overdrachtsvereisten daadwerkelijk bij verwijdering kan worden voldaan, aldus de minister. Van de zijde van de vreemdeling zijn, zo betoogt de minister, geen feiten en omstandigheden aangevoerd die een aanknopingspunt opleveren voor het oordeel dat bij een daadwerkelijke uitzetting niet kan worden voldaan aan deze vereisten. Daarnaast behelzen de ter zitting bij de rechtbank door zijn gemachtigde gemaakte opmerkingen mede de garantie dat de vreemdeling niet zal worden uitgezet indien ten tijde van het geplande vertrek niet aan de door het BMA gestelde vereisten is voldaan, aldus de minister.

2.2.1. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen (onder meer uitspraak van 8 februari 2006 in zaak nr. 200502440/1; www.raadvanstate.nl), dient in beginsel te worden uitgegaan van de juistheid van hetgeen door de griffier is vastgelegd in het proces-verbaal van het verhandelde ter zitting. Alleen indien er duidelijke aanwijzingen zijn dat het proces-verbaal geen juiste weergave is van het ter zitting verhandelde, kan van dit beginsel worden afgeweken.

2.2.2. Zoals de Afdeling eveneens eerder heeft overwogen (onder meer uitspraak van 16 november 2011 in zaak nr. 201010083/1/V1; www.raadvanstate.nl), dient de minister, ingeval hij bij de beoordeling of een vreemdeling krachtens de artikelen 17, eerste lid, aanhef en onder c, van de Vreemdelingenwet 2000 en 3.71, vierde lid, van het Vreemdelingenbesluit 2000 dient te worden vrijgesteld van het vereiste om over een machtiging tot voorlopig verblijf te beschikken, een door het BMA uitgebracht advies, waaronder begrepen de eventueel nadien uitgebrachte nota's, betreft waarin het BMA aan de uitzetting vereisten heeft verbonden, reeds ten tijde van die beoordeling zich ervan te vergewissen dat het mogelijk is dat bij de daadwerkelijke verwijdering van de desbetreffende vreemdeling daaraan wordt voldaan. De minister kan dat niet uitstellen tot het moment waarop hij daadwerkelijk tot verwijdering overgaat. Ingeval het BMA als vereiste heeft gesteld dat de desbetreffende vreemdeling op de plaats van bestemming fysiek wordt overgedragen aan de toekomstige behandelaars, dient de minister inzichtelijk te maken met welke concreet bij naam genoemde behandelaars dan wel instellingen vóór uitzetting contact zal worden opgenomen teneinde aan dat vereiste te voldoen. Indien de minister tevens heeft toegezegd dat de desbetreffende vreemdeling niet zal worden uitgezet, ingeval de fysieke overdracht niet kan worden geregeld, heeft hij aan zijn vergewisplicht voldaan. Deze vergewisplicht strekt evenwel niet zover dat de fysieke overdracht reeds ten tijde van de totstandkoming van het desbetreffende besluit, voor zover dit feitelijk al mogelijk is, geregeld en gegarandeerd dient te zijn.

2.2.3. Volgens het BMA-advies van 19 december 2008, voor zover thans van belang, heeft de vreemdeling psychische klachten, zoals geheugen- en concentratiestoornissen, nachtmerries, suïcidegedachten en depressiviteit. Zij wordt hiervoor thans behandeld. In Marokko is psychiatrische behandeling mogelijk bij dr. Merini Ahmed Farid te Rabat.

Volgens het aanvullende BMA-advies van 24 april 2009, voor zover thans van belang, dient de vreemdeling fysiek en schriftelijk te worden overgedragen aan de toekomstige behandelaars op de plaats van bestemming zodat de behandeling feitelijk en gegarandeerd kan worden voortgezet.

2.2.4. In het besluit van 7 juli 2009 heeft de minister zich, voor zover thans van belang, op het standpunt gesteld dat er diverse psychiatrische ziekenhuizen in Marokko zijn. Uitvoering van de BMA-adviezen betekent, zo stelt de minister, dat voor uitzetting contact zal worden gelegd met een psychiatrische kliniek in Marokko. Bij aankomst in Marokko wordt de behandeling vervolgens overgedragen aan de kliniek, aldus de minister.

2.2.5. Uit het besluit van 7 juli 2009, gelezen in samenhang met voormelde BMA-adviezen, volgt dat de minister contact zal opnemen met dr. Merini Ahmed Farid te Rabat teneinde aan het vereiste van fysieke overdracht en continuering van de medische behandeling te voldoen. In zoverre heeft de minister aan de onder 2.2.2. vermelde vergewisplicht voldaan.

2.2.6. In het besluit van 7 juli 2009 ontbreekt de toezegging dat de vreemdeling niet zal worden uitgezet, in geval de fysieke overdracht niet kan worden geregeld. Nog daargelaten dat een ter zitting gedane toezegging het ontbreken van een toezegging in het besluit onverlet zou laten, blijkt uit het proces-verbaal van het verhandelde ter zitting bij de rechtbank evenmin dat tijdens de zitting een zodanige toezegging is gedaan. Nu niet is gebleken van duidelijke aanwijzingen dat het proces-verbaal geen juiste weergave is van het verhandelde ter zitting, dient van de juistheid ervan te worden uitgegaan. Dit betekent dat moet worden aangenomen dat een toezegging, als vorenbedoeld, ontbrak en de minister derhalve niet aan de vergewisplicht heeft voldaan. Hoewel de rechtbank niet heeft onderkend dat de vergewisplicht niet zo ver strekt dat de fysieke overdracht ten tijde van het besluit al geregeld en gegarandeerd dient te zijn, is zij, gelet hierop, terecht tot het oordeel gekomen dat het besluit wegens strijd met de artikelen 3:2 en 7:12, eerste lid, van de Awb dient te worden vernietigd. De grief faalt.

2.3. In de tweede grief betoogt de minister dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat, nu bij voormeld besluit niet kenbaar is betrokken dat het enkele feit dat de vreemdeling moet terugkeren naar Marokko al kan zorgen voor zodanige stress dat het risico op suïcide en daarmee een medische noodsituatie niet valt uit te sluiten, het besluit onvoldoende is gemotiveerd. Daartoe heeft de rechtbank, volgens de minister, ten onrechte overwogen dat uit het BMA-advies van 24 april 2009 weliswaar blijkt dat de vreemdeling dient te worden begeleid door een psychiatrisch verpleegkundige tijdens de reis en dat de vreemdeling fysiek dient te worden overgedragen, maar dat hieruit niet blijkt dat is onderzocht of het gevaar voor suïcide daardoor is ondervangen. Aldus heeft de rechtbank, volgens de minister, niet onderkend dat het BMA rekening heeft gehouden met het risico van suïcide. Dat blijkt, zo stelt de minister, immers uit de onderkenning dat, bij het uitblijven van de behandeling of bij een dreigende uitzetting, suïcidale reacties of uitingen kunnen worden verwacht, hetgeen kan leiden tot een medische noodsituatie. Ten aanzien van de daadwerkelijke uitzetting is daarin voorzien door de door het BMA gestelde overdrachtsvereisten, aldus de minister.

2.3.1. In het BMA-advies van 19 december 2008 is vermeld dat uit het psychiatrisch onderzoek blijkt dat bij een verergering van stress, zoals te verwachten valt bij uitblijven van behandeling, suïcidale reacties of uitingen kunnen worden verwacht en dat dit kan leiden tot een medische noodsituatie. In het aanvullende BMA-advies van 24 april 2009 is in dit verband voorzien in het vereiste dat de vreemdeling fysiek en schriftelijk dient te worden overgedragen aan de toekomstige behandelaars op de plaats van bestemming. Aangezien de minister deze BMA-adviezen bij zijn besluitvorming heeft betrokken, heeft de rechtbank ten onrechte aanleiding

gevonden voor het oordeel dat de motivering van het besluit in dit opzicht is tekortgeschoten. De in de grief vervatte klacht is derhalve terecht voorgedragen, maar de grief kan niet tot vernietiging van de aangevallen uitspraak leiden, aangezien uit het onder 2.2.6. overwogene volgt dat de rechtbank het besluit terecht heeft vernietigd.

2.4. Het hoger beroep is kennelijk ongegrond. De aangevallen uitspraak dient, zij het met verbetering van de gronden waarop deze rust, te worden bevestigd.

2.5. De minister dient op na te melden wijze in de proceskosten te worden veroordeeld.

3. Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State

Recht doende in naam der Koningin:

- I. bevestigt de aangevallen uitspraak;
- II. veroordeelt de minister voor Immigratie, Integratie en Asiel tot vergoeding van bij de vreemdeling in verband met de behandeling van het beroep en het hoger beroep opgekomen proceskosten tot een bedrag van € 1.081,00 (zegge: duizendeenentachtig euro), geheel toe te rekenen aan door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand;
- III. bepaalt dat van de minister voor Immigratie, Integratie en Asiel een griffierecht van € 454,00 (zegge: vierhonderdvierenvijftig euro) wordt geheven.

Aldus vastgesteld door mr. M.G.J. Parkins-de Vin, voorzitter, en mr. D. Roemers en mr. E. Steendijk, leden, in tegenwoordigheid van mr. M.L.M. van Loo, ambtenaar van staat.

w.g. Parkins-de Vin
voorzitter

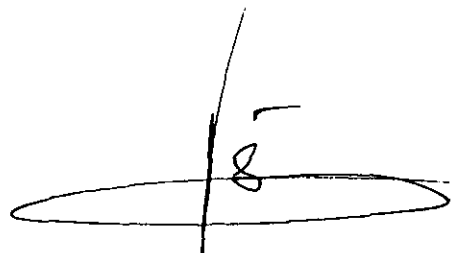
w.g. Van Loo
ambtenaar van staat

Uitgesproken in het openbaar op 15 februari 2012

418.

Verzonden: 15 februari 2012

Voor eensluidend afschrift,
de secretaris van de Raad van State,

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'V' and 'S' intertwined, with a horizontal line extending to the right.

mr. H.H.C. Visser

uitspraak

RECHTBANK 's-GRAVENHAGE

Sector Bestuursrecht

Zittinghoudende te Amsterdam

zaaknummer: AWB 09/27406

V-nr:

uitspraak van de enkelvoudige kamer voor vreemdelingenzaken

in het geding tussen:

geboren op _____ van Marokkaanse nationaliteit, eiseres,
gemachtigde: mr. V. Zuiderbaan, advocaat te Amsterdam

en:

de minister voor Immigratie en Asiel, rechtsopvolger van de staatssecretaris van
Justitie,
verweerder,
gemachtigde: mr. J.W. Kreumer, werkzaam bij de Immigratie- en Naturalisatiedienst.

Procesverloop

Bij besluit van 16 januari 2006 heeft verweerder de aanvraag van eiseres van 1 april 2005 tot verlening van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd als bedoeld in artikel 14 van de Vreemdelingenwet (Vw) 2000 onder de beperking "conform beschikking staatssecretaris" afgewezen. Het daartegen gemaakte bezwaar is bij besluit van 7 juli 2009 ongegrond verklaard. Op 29 juli 2009 heeft de rechtbank het beroepsschrift van eiseres tegen dit besluit ontvangen.

Het onderzoek ter zitting heeft plaatsgevonden op 3 september 2010. Eiseres is ter zitting vertegenwoordigd door haar gemachtigde. Verweerder is vertegenwoordigd door zijn voornoemde gemachtigde. Ook was ter zitting aanwezig mevrouw _____ de zus van eiseres.

Ter zitting is gebleken dat een stuk in het dossier ontbrak. De rechtbank heeft verweerder verzocht dit stuk alsnog te overleggen. Partijen hebben ter zitting te kennen gegeven niet meer schriftelijk op het stuk te willen reageren en hebben toestemming gegeven de zaak zonder nadere zitting af te doen. Nadat de rechtbank op 9 september 2010 het stuk van verweerder heeft ontvangen, heeft de rechtbank het onderzoek gesloten.

Feiten

1. In het rapport van het Bureau Medische Advisering (BMA) van 4 mei 2007 is onder meer het volgende vermeld. Eiseres is bekend met depressieve- en angstklachten passend bij een dysthyme stoornis (paniekstoornis). Ze wordt behandeld met medicatie en activerende

gesprekken met de psycholoog. Eiseres is ook bekend met diabetes type 2. Behandeling en controle zijn levenslang geïndiceerd. Medische behandeling is mogelijk in Marokko. Bij het uitblijven van de behandeling van zowel de diabetes als de psychische klachten kan een medische noodsituatie ontstaan. Eiseres kan niet reizen zonder voorafgaande medische beoordeling, waarbij moet worden vastgesteld of ze goed is gereguleerd. Schriftelijke informatieoverdracht is geïndiceerd op de plaats van bestemming.

2. Bij brief van 8 augustus 2007 is het BMA ingegaan op een tweetal vragen van eiseres. Het BMA heeft toegelicht dat eiseres kan reizen indien is vastgesteld dat de behandeling van de suikerziekte goed is ingesteld. Voorts merkt het BMA op dat uit de informatie niet lijkt dat verzorging door derden noodzakelijk is voor het welslagen van de medische behandeling.

3. Bij uitspraak van 6 maart 2008 (AWB 07/42900) heeft deze rechtbank, zittingsplaats Haarlem, het beroep tegen een eerdere beslissing op bezwaar gegrond verklaard en het bestreden besluit vernietigd. De rechtbank heeft geoordeeld dat verweerder, gelet op het voor eiseres met een contra-expertise gemoeide belang, alvorens op het bezwaar te beslissen had dienen te reageren op het verzoek om aanhouding van de beslissing op bezwaar in verband met het opstellen van een contra-expertise naar aanleiding van het rapport van het BMA van 4 mei 2007 en de brief van het BMA 8 augustus 2007.

4. De Stichting Medisch Advieskollektief (SMAK) heeft op 6 mei 2008 gereageerd op onder meer bovenstaande berichten van het BMA. In het rapport, opgemaakt door de arts Schumacher wordt - voor zover relevant - het volgende opgemerkt en geadviseerd. Eiseres is getraumatiseerd geraakt in Marokko. De ernst van de psychische problematiek is zeer onderschat. De gezondheidssituatie van eiseres is sterk verslechterd. Zij is teruggevallen in een diepe depressie, zij is zeer angstig en lijdt aan initiatiefverlies en apathie. Eiseres kan in haar huidige situatie, waar familieleden haar verzorgen en erop moeten toezien dat zij daadwerkelijk haar medicijnen gebruikt, Nederland niet verlaten. In Marokko heeft zij geen familie en terugkeer naar haar geboortestreek betekent terugkeer naar de oorsprong van haar traumatische ervaringen.

5. Het BMA heeft vervolgens C.J.F. Kemperman, zenuwarts, neuroloog en psychiater, ingeschakeld. Hij heeft eiseres onderzocht en op 25 november 2008 een rapport uitgebracht. Uit het onderdeel "Psychiatrisch onderzoek in engere zin van de persoonlijkheid" van dit rapport blijkt - voor zover relevant - het volgende. Bij eiseres komen borderline elementen zoals affectieve instabiliteit en een angst om alleen te zijn voor. Voorts is eiseres in hoge mate afhankelijk van steun van anderen. Onder de antwoorden op de vraagstelling van het BMA is onder meer vermeld dat de overkoepelende diagnose een dysthyme stoornis is, gefundeerd op psychosociale stressoren en persoonlijkheidsproblematiek. Eiseres stelt zich afhankelijk van haar familie op. Bij terugkeer naar Marokko zijn bij medicatiestaking op de korte termijn ontwenningssverschijnselen te verwachten en op de lange termijn vermoedelijk verergering van de lijdensdruk. Autonomieverlies is hierbij niet aan de orde, anders dan een afhankelijkheidsrelatie. Bij een verergering van stress, zoals te verwachten valt bij uitblijven van behandeling; of misschien ook wel bij een dreigende uitzetting waarbij ze de hoop om hier bij familie te mogen blijven verliest, kan men suïcidale reacties of uitingen verwachten. Een steunende, structurerende en activerende begeleiding, eventueel ondersteund met medicatie, is gewenst.

6. Op 29 december 2008 heeft het BMA opnieuw medisch advies inzake eiseres uitgebracht. Hierin is onder meer het volgende vermeld. Eiseres heeft psychische klachten zoals

geheugen- en concentratiestoornissen, nachtmerries, suïcidedachten en depressiviteit. Diagnostisch is sprake van een dysthyme stoornis, gekenmerkt door depressiviteit en gefundeerd op ernstige psychosociale stress en persoonlijkheidsproblematiek. Verder is eiseres bekend met suikerziekte type 2, die mild is en met medicatie goed onder controle. Eiseres wordt behandeld door een psychiater, een gedragstherapeutisch medewerker, met medicatie en met psychologische ondersteuning. Van afhankelijkheid in de vorm van autonomieverlies kan niet gesproken worden. Wel blijkt uit de verkregen informatie dat eiseres zich afhankelijk opstelt ten opzichte van haar familie. De dysthyme stoornis, de persoonlijkheidsproblematiek en de aanwezigheid van zorg door de familie hebben geresulteerd in een feitelijke afhankelijkheidspositie. Het geheugen en de waarneming zijn intact zodat eiseres in staat moet worden geacht de medicatie zelf tijdig in te nemen. Bij een verergering van stress, zoals te verwachten valt bij het uitblijven van behandeling, of misschien ook wel bij een dreigende uitzetting waarbij ze de hoop om hier bij familie te mogen blijven verliest, kan men suïcidale reacties of uitingen verwachten. Dit kan leiden tot een medische noodsituatie. Reizen is in het algemeen toegestaan. Eiseres dient te worden begeleid door een psychiatrisch verpleegkundige en dient te kunnen beschikken over de voorgeschreven medicatie. Tevens is een fit-to-fly onderzoek kort voor de reis geïndiceerd.

7. De heer Kemperman heeft bij brief van 6 januari 2009 gereageerd op de brief van de SMAK van 6 mei 2008. De informatie van de SMAK kan gezien worden als een aanvulling op zijn rapportage en bevestigt het beeld. De informatie vormt geen aanleiding om nader te rapporteren, aldus de heer Kemperman. Het BMA heeft vervolgens op 17 januari 2009 laten weten dat het BMA-advies van 24 december 2009 gehandhaafd kan blijven.

8. Verweerder heeft bij brief van 29 januari 2009 toegelicht dat het BMA telefonisch heeft vermeld dat eiseres in staat wordt geacht om te reizen. Een fit-to-fly onderzoek is volledigheidshalve geïndiceerd, vanwege de mogelijkheid van een suïcidale reactie bij dreigende uitzetting.

9. Op 8 april 2009 heeft de SMAK een contra-expertise op het BMA-rapport opgemaakt. De conclusie van dit rapport is dat de onderbouwing van het BMA-rapport volstrekt onvoldoende is. De arts van de SMAK meent dat eiseres zowel lichamelijk als psychisch zal decompenseren wanneer zij er in Marokko alleen voor komt te staan en dat de kans reëel is dat zich een medische noodsituatie op korte termijn zal voordoen.

10. Bij brief van 24 april 2009 heeft de BMA-arts Viersen verklaard dat eiseres kan reizen, maar dat zij dient te worden begeleid door een psychiatrisch verpleegkundige. Zij dient te beschikken over haar medicatie en zij dient door de begeleider fysiek en schriftelijk te worden overgedragen aan de toekomstige behandelaars op de plaats van bestemming, zodat de behandeling feitelijk en gegarandeerd kan worden voortgezet.

11. De SMAK heeft op 23 mei 2009 op de brief van 24 april 2009 gereageerd. De heer Schumacher geeft in deze brief aan dat in het geval van eiseres is aangetoond dat haar behandeling in Marokko niet kan slagen en dat zij zal decompenseren. Eiseres zal, wanneer zij zelf niet in staat is een hulpvraag te formuleren (door initiatiefverlies, apathie, depressie) en haar medicatie niet inneemt, in Marokko ontregelt raken en verkommeren.

Overwegingen

1. In geschil is of verweerder het bezwaar tegen de afwijzing van de aanvraag om een verblijfsvergunning "conform beschikking staatssecretaris" vanwege het ontbreken van een machtiging tot voorlopig verblijf (mvv) ongegrond heeft kunnen verklaren.

2.1. Ingevolge artikel 16, eerste lid, aanhef en onder a, van de Vw 2000 kan een aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd als bedoeld in artikel 14 worden afgewezen indien de desbetreffende vreemdeling niet beschikt over een geldige mvv die overeenkomt met het verblijfsdoel waarvoor de verblijfsvergunning is aangevraagd.

2.2. Ingevolge artikel 17, eerste lid, aanhef en onder c, van de Vw 2000 wordt een aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd als bedoeld in artikel 14 van de Vw 2000 niet afgewezen wegens het ontbreken van een geldige mvv indien het betreft de vreemdeling voor wie het gelet op diens gezondheidstoestand niet verantwoord is om te reizen.

2.3. Ingevolge artikel 3.71, eerste lid, van het Vreemdelingenbesluit (Vb) 2000 wordt de aanvraag tot het verlenen van de verblijfsvergunning voor bepaalde tijd als bedoeld in artikel 14 van de Vw 2000 afgewezen indien de desbetreffende vreemdeling niet beschikt over een geldige mvv.

2.4. Ingevolge het tweede lid, aanhef en onder l, van het Vb 2000 is van het vereiste van een geldige mvv, op grond van artikel 17, eerste lid, onder g, van de Vw 2000, vrijgesteld de vreemdeling van wie uitzetting in strijd met artikel 8 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) zou zijn.

2.5. Ingevolge het vierde lid van voornoemd artikel kan verweerder het eerste lid buiten toepassing laten voorzover toepassing daarvan naar zijn oordeel zal leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard (hierna: de hardheidsclausule).

2.6. In paragraaf B8/5 van de Vreemdelingencirculaire (Vc) 2000 is het volgende geregeld. In sommige gevallen stelt de medisch adviseur vast dat een bepaalde medische behandeling slechts kans van slagen heeft indien de betrokken vreemdeling kan terugvallen op een zogenaamd 'mantelzorgnetwerk'. Hiermee wordt bedoeld dat de aard van de aandoening het noodzakelijk maakt dat de vreemdeling wordt verzorgd door derden, met name familieleden of vrienden. Deze derden hoeven voor het verrichten van mantelzorg niet medisch geschoold te zijn, tenzij de medisch adviseur dat nadrukkelijk aangeeft. Indien de medisch adviseur aangeeft dat mantelzorg voor de betrokken vreemdeling noodzakelijk is, wordt de vreemdeling in de gelegenheid gesteld aan te geven of er al dan niet personen aanwezig zijn in het herkomstland, die in staat moeten worden geacht mantelzorg te verlenen. Voor zover een vreemdeling stelt dat voor hem in het herkomstland geen mantelzorgnetwerk aanwezig is, dient hij gegevens en bescheiden te overleggen waaruit dit blijkt. Aan niet (in onvoldoende mate) onderbouwde dan wel speculatieve stellingen hieromtrent wordt geen betekenis toegekend. Evenmin rust op het bestuursorgaan de verplichting om onderzoek te doen naar dergelijke stellingen.

3. Verweerder heeft de aanvraag van eiseres afgewezen omdat zij niet over een machtiging tot voorlopig verblijf (mvv) beschikt. Eiseres komt niet in aanmerking voor vrijstelling van het mvv-vereiste op grond van artikel 17, eerste lid, aanhef en onder c van de Vw 2000 dan wel artikel 3.71, vierde lid van het Vb 2000. Inzake de gestelde medische problemen heeft

verweerder verwezen naar het BMA-rapport van 29 december 2008 en naar de aanvullende nota's van het BMA van 26 januari 2009 en 17 april 2009.

4.1 Eiseres heeft gesteld dat verweerder niet heeft voldaan aan de vergewisplicht. Conform de jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (de Afdeling) dient op het moment van het nemen van het bestreden besluit te worden voldaan aan de reisvoorwaarden die door de BMA-arts zijn gesteld, zo stelt eiseres.

4.2 Verweerder heeft aangevoerd dat hij zich door de Dienst Terugkeer & Vertrek (DT&V) heeft laten informeren over de gestelde reisvoorwaarden en de mogelijkheid van overdracht en directe voortzetting van de behandeling van eiseres. De DT&V heeft positieve ervaringen met soortgelijke zaken, aldus verweerder.

4.3 De BMA-arts heeft in zijn brief van 24 april 2009 vermeld dat eiseres kan reizen onder begeleiding van een psychiatrisch verpleegkundige. Zij dient te beschikken over haar medicatie en zij dient door de begeleider fysiek en schriftelijk te worden overgedragen aan de toekomstige behandelaars op de plaats van bestemming zodat de behandeling feitelijk en gegarandeerd kan worden voortgezet. De rechtbank is van oordeel dat deze laatste zin te lezen is als de reisvoorwaarde dat directe voortzetting van de medische behandeling gegarandeerd moet zijn. Uit de uitspraken van de Afdeling van 4 september 2008 (LJN: BF0506) en 20 maart 2009 (LJN: BI3956) volgt dat verweerder zich bij een dergelijke reisvoorwaarde ervan moet vergewissen dat behandeling feitelijk is gegarandeerd. De rechtbank stelt vast dat verweerder zich ten tijde van het bestreden besluit er niet van heeft vergewist dat bij de daadwerkelijke uitzetting van eiseres direct na aankomst in Marokko continuering van de medische behandeling zal kunnen plaatsvinden. Verweerder heeft zich daarom niet enkel op basis van het bericht van de BMA-arts op het standpunt kunnen stellen dat eiseres kan reizen. Het besluit is op dit punt onvoldoende gemotiveerd en onvoldoende zorgvuldig voorbereid.

5.1 Voorts heeft eiseres gesteld dat in de BMA-adviezen ten onrechte geen aandacht is besteed aan de verslechtering van de situatie van eiseres die zal optreden wanneer zij zal worden uitgezet. Het BMA had volgens eiseres moeten aangeven welke behandeling bij verslechtering zou zijn aangewezen en of die behandeling beschikbaar is.

5.2 In het rapport van de heer Kemperman van 25 november 2008 is, zoals hierboven al vermeld, opgenomen dat eiseres zich afhankelijk opstelt van haar familie. Bij een verergering van stress, zoals te verwachten valt bij het uitblijven van behandeling, of misschien ook wel bij een dreigende uitzetting waarbij ze de hoop om hier bij familie te mogen blijven verliest, kan men suïcidale reacties of uitingen verwachten. Uit de brief van BMA-arts Viersen van 24 april 2009 blijkt weliswaar dat eiseres begeleid dient te worden door een psychiatrisch verpleegkundige tijdens de reis en dat eiseres fysiek dient te worden overgedragen, echter, hieruit blijkt naar het oordeel van de rechtbank niet dat is onderzocht dat het gevaar op suïcide daardoor is ondervangen. Verweerder heeft gelet op het vorenstaande niet kenbaar in het bestreden besluit betrokken dat het enkele feit dat eiseres moet terugkeren naar Marokko al kan zorgen voor zodanige stress dat het risico op suïcide en daarmee een medische noodsituatie niet valt uit te sluiten. Ook in zoverre is het bestreden besluit onvoldoende gemotiveerd.

6. Het bestreden besluit is genomen in strijd met het motiveringsbeginsel zoals neergelegd in artikel 7:12 van de Awb. Het besluit is eveneens genomen in strijd met de voorwaarde van

een zorgvuldige voorbereiding zoals neergelegd in artikel 3:2 van de Awb. De rechtbank verklaart het beroep dan ook gegrond, vernietigt het bestreden besluit en bepaalt dat verweerder een nieuw besluit neemt met inachtneming van deze uitspraak. Gelet op de samenhang van de overige beroepsgronden met de hiervoor besproken beroepsgronden ziet De rechtbank in dit geval geen aanleiding deze te bespreken.

7. Gelet op het voorgaande veroordeelt de rechtbank verweerder als de in het ongelijk gestelde partij in de kosten die eiseres in verband met de behandeling van het beroep bij de rechtbank redelijkerwijs heeft moeten maken. Deze kosten zijn op de voet van het bepaalde in het Besluit proceskosten bestuursrecht vastgesteld op € 644,-- als kosten van verleende rechtsbijstand (1 punt voor het beroepschrift, 1 punt voor het verschijnen ter zitting, waarde per punt € 322,--, wegingsfactor 1).

8. Op grond van artikel 8:74 van de Awb bepaalt de rechtbank dat verweerder aan eiseres het betaalde griffierecht vergoedt.

Beslissing

De rechtbank,

- verklaart het beroep gegrond;
- vernietigt het bestreden besluit;
- bepaalt dat verweerder binnen zes weken na verzending van de uitspraak een nieuw besluit neemt met inachtneming van deze uitspraak;
- veroordeelt verweerder in de proceskosten, begroot op € 644,-- (zegge: zeshondervierenveertig euro), te betalen aan eiseres;
- bepaalt dat verweerder aan eiseres het betaalde griffierecht ad € 150,-- (zegge: honderdvijftig euro) vergoedt.

Deze uitspraak is gedaan door mr. H.B. van Gijn, rechter, in tegenwoordigheid van mr. H.A. de Graaf, griffier, en in het openbaar uitgesproken op 22 februari 2011.

De griffier

VOOR KOPIE CONFORM DE GRIFFIER DER
ARRONDISSEMENTSRECHTBANK TE AMSTERDAM

De rechter

Afschrift verzonden op: **22 FEB. 2011**

Conc.: AG
Coll.: AR
D: C
VK

Tegen deze uitspraak staat hoger beroep open op de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (adres: Raad van State, Afdeling bestuursrechtspraak, Hoger beroep vreemdelingenzaken, Postbus 16113, 2500 BC 's-Gravenhage). De termijn voor het instellen van hoger beroep bedraagt vier weken. Naast de vereisten waaraan het beroepschrift moet voldoen op grond van artikel 6:5 van de Awb (zoals het overleggen van een afschrift van deze uitspraak) dient het beroepschrift ingevolge artikel 85, eerste lid, van de Vw 2000 een of meer grieven te bevatten. Artikel 6:6 van de Awb (herstel verzuim) is niet van toepassing.

Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State
Vreemdelingenzaken
Postbus 20019
2500EA 'S-GRAVENHAGE

RAAD VAN STATE	
INGEKOMEN	
22 MRT 2011	
ZAAKNR.	
AAN:	
BEHANDELD DO:	DATA:

Hoger beroepschrift

vreemdelingenzaken

Van:
de Minister voor Immigratie en Asiel
te 's-Gravenhage,
appellant

Tegen:
de uitspraak van de rechtbank te 's-Gravenhage, zittinghoudende te Amsterdam
van 22 februari 2011
met kenmerk AWB 09/27406

Inzake:
met IND-kenmerk 9911.26.6010
aan te duiden als verweester
Gemachtigde: mr. V.V. Essenburg
Keizersgracht 560-562
1017 EM Amsterdam

Procesvertegenwoordiging
Rijswijk

Postbus 30120
2500 GC Den Haag

H. Hanssen-Telman
Tel. 070 779 7009

1. Inleiding

- 1.1. De Minister komt in hoger beroep van de uitspraak van de rechtbank 's-Gravenhage, zittinghoudende te Amsterdam van 22 februari 2011, verzonden op 22 februari 2011, met als kenmerk AWB 09/27406 (productie 1), in welke zaak de rechtbank te 's-Gravenhage het beroep tegen de beschikking van 7 juli 2009 gegrond heeft verklaard, de beschikking heeft vernietigd, de Minister heeft opgedragen om binnen zes weken met in achtneming van de uitspraak een nieuw besluit te nemen op het bezwaarschrift en de Minister in de proceskosten heeft veroordeeld.

2. Achtergronden

- 2.1. Verweerster, heeft op 1 april 2005 een aanvraag tot verlening van een verblijfsvergunning voor bepaalde tijd als bedoeld in artikel 14 van de Vreemdelingenwet (verder: Vw) onder de beperking "conform beschikking staatssecretaris" ingediend. Deze aanvraag is bij besluit van 16 januari 2006 afgewezen. Het daartegen gemaakte bezwaar is bij besluit van 7 juli 2009 ongegrond verklaard. Bij schrijven van 29 juli 2009 heeft verweerster beroep ingesteld.
- 2.2. Bij de thans bestreden uitspraak heeft de rechtbank te 's-Gravenhage, nevenzittingsplaats Amsterdam, het daartegen door verweerster ingestelde beroep gegrond verklaard.

3. Grief

Grief I

- 3.1. Ten onrechte overweegt de rechtbank in rechtsoverweging 4.3 op pagina 5 van de bestreden uitspraak:

"De BMA-arts heeft in zijn brief van 24 april 2009 vermeld dat elseres kan reizen onder begeleiding van een psychiatrisch verpleegkundige. Zij dient te beschikken over haar medicatie en zij dient door de begeleider fysiek en schriftelijk te worden overgedragen aan de toekomstige behandelaars op de plaats van bestemming zodat de behandeling feitelijk en gegarandeerd kan worden voortgezet. De rechtbank is van oordeel dat deze laatste zin te lezen is als reisvoorwaarde dat directe voortzetting van de medische behandeling gegarandeerd moet zijn. Uit de uitspraken van de Afdeling van 4 september 2008 (LJN: BF0506) en 20 maart 2009 (LJN: B13956) volgt dat verweerder zich bij een dergelijke reisvoorwaarde ervan moet vergewissen dat behandeling feitelijk is gegarandeerd. De rechtbank stelt vast dat verweerder zich ten tijde van het bestreden besluit er niet van heeft vergewist dat bij de daadwerkelijke uitzetting van elseres direct na aankomst in Marokko continuering van de medische behandeling zal kunnen plaatsvinden. Verweerder heeft zich daarom niet enkel op basis van het bericht van de BMA-arts op het standpunt kunnen stellen dat elseres kan reizen. Het besluit is op dit punt onvoldoende gemotiveerd en onvoldoende zorgvuldig voorbereid."

Grief II

- 3.2. Ten onrechte overweegt de rechtbank in rechtsoverweging 5.2 op pagina 5 van de bestreden uitspraak:

"In het rapport van de heer Kemperman van 25 november 2008 is, zoals hierboven al vermeld, opgenomen dat elseres zich afhankelijk opstelt van haar familie. Bij een verergering van stress, zoals te verwachten valt bij het uitblijven van behandeling, of misschien ook wel bij een dreigende uitzetting waarbij ze de hoop om hier bij familie te mogen blijven verliest,

kan men suïcidale reacties of uitingen verwachten. Uit de brief van BMA-arts Viersen van 24 april 2009 blijkt weliswaar dat elseres begeleid dient te worden door een psychiatrisch verpleegkundige tijdens de reis en dat elseres fysiek dient te worden overgedragen, echter, hieruit blijkt naar het oordeel van de rechtbank niet dat is onderzocht dat het gevaar op suïcide daardoor is ondervangen. Verweerder heeft gelet op het vorenstaande niet kenbaar in het bestreden besluit betrokken dat het enkele feit dat elseres moet terugkeren naar Marokko al kan zorgen voor zodanige stress dat het risico op suïcide en daarmee een medische noodsituatie niet valt uit te sluiten. Ook in zoverre is het bestreden besluit onvoldoende gemotiveerd."

- 3.3. Op de hiervoor genoemde en bestreden overwegingen van de rechtbank berusten de rechtsoverwegingen 8, 7 en 8 op de pagina's 5 en 6 van de bestreden uitspraak. Gegrondbevinding van de hiervoor geformuleerde grieven tast ook de geldigheid van deze rechtsoverwegingen aan.
4. Toelichting op de grieven
 - 4.1. Verweester heeft een aanvraag ingediend onder de beperking "conform beschikking Staatssecretaris". In het kader van deze aanvraag heeft verweester in haar bezwaarschrift een beroep gedaan op haar medische situatie en op de hardheidsclausule. De Minister heeft in de bestreden beschikking geconcludeerd dat de medische situatie van verweester niet kan leiden tot vrijstelling van het vereiste om een machtiging tot voorlopig verblijf over te leggen.
 - 4.2. Bij voldoende onderbouwing van de medische klachten, kan de Minister voor advies een beroep doen op de medisch adviseur van het Bureau Medische Advisering (verder: BMA). In verband met de aanvraag van verweester heeft de Minister aan het BMA gevraagd om advies uit te brengen met betrekking tot de gezondheidstoestand van verweester.
 - 4.3. Dit heeft onder meer geresulteerd in een advies van het BMA van 19 december 2008 (verzonden op 24 december 2008 door BMA aan de IND) en aanvullende nota's van 17 januari 2009 en 24 april 2009.

Aangaande Grief I

- 4.4. Zoals uw Afdeling eerder heeft overwogen (onder meer bij uitspraak van 25 juli 2008, 200801304/1, JV 2006/351), is een advies van het BMA een deskundigenadvies aan de Minister ten behoeve van de uitoefening van diens bevoegdheden. Daartoe dient het advies op een onpartijdige, objectieve en inzichtelijke wijze te zijn opgesteld. Indien aan deze eisen is voldaan, mag de Minister bij de beoordeling van een aanvraag van een zodanig advies uitgaan, tenzij er concrete aanknopingspunten zijn voor twijfel aan de juistheid of volledigheid ervan.
- 4.5. Ingevolge paragraaf A4/7.4 van de Vreemdelingencirculaire (verder: Vc), voor zover thans van belang, kan het voorkomen dat de medisch adviseur in zijn advies aangeeft dat de vreemdeling in staat is om te reizen, doch dat dit onder bepaalde voorwaarden dient te geschieden. Het kan dan bijvoorbeeld gaan om een voorraad medicijnen voor de vreemdeling tijdens en na de reis of het meenemen van medische gegevens. De Dienst Terugkeer & Vertrek (verder: DT&V) ziet erop toe dat aan deze voorwaarden is voldaan voordat de vreemdeling wordt uitgezet.

- 4.6. In de brief van Bureau Medische Advisering (verder: BMA) ten behoeve van verweerster van 24 april 2009 (productie 2) is, voor zover hier van belang het volgende opgenomen:

"Uw tweede vraag gaat over de mogelijkheid om te reizen en de reisvoorwaarden. U verzoekt die vraag opnieuw te beantwoorden. Tegen de achtergrond van het bovenstaande is het noodzakelijk tot een aanpassing c.q. wijziging te komen waardoor de beantwoording van vraag 4a in uw nota d.d. 26 januari 2009 als volgt moet komen te luiden: Ja, reizen is in het algemeen toegestaan. Betrokkene dient te worden begeleid door een psychiatrisch verpleegkundige. Zij dient te kunnen beschikken over de voorgeschreven medicatie. Tevens dient zij door de begeleider fysiek en schriftelijk te worden overgedragen aan de toekomstige behandelaars op de plaats van bestemming zodat de behandeling feitelijk en gegarandeerd kan worden voortgezet."

- 4.7. De rechtbank heeft ten onrechte overwogen dat de Minister ten tijde van het bestreden besluit zich er niet van heeft vergewist dat bij de daadwerkelijke uitzetting van verweerster direct na aankomst in Marokko continuering van de medische behandeling zal kunnen plaatsvinden. Uit diverse uitspraken van uw Afdeling blijkt dat inzichtelijk dient te zijn wat de reisvoorwaarden inhouden en dat moet blijken dat de uitzetting van de vreemdeling niet zal plaatsvinden indien aan die reisvoorwaarden niet voldaan kan worden. De vergewisplicht van de Minister strekt niet zo ver dat reeds ten tijde van het nemen van het besluit van 7 juli 2009 de reisvoorwaarden geregeld en gegarandeerd dienen te zijn. Wel dient ten tijde van de besluitvorming aannemelijk te zijn dat aan de reisvoorwaarden daadwerkelijk bij een verwijdering voldaan kan worden. Zijdens de vreemdeling zijn geen feiten of omstandigheden aangevoerd die een aanknopingspunt opleveren voor het oordeel dat bij een daadwerkelijke uitzetting niet kan worden voldaan aan de in het BMA-advies gestelde voorwaarden.

- 4.8. De Minister meent dat een en ander voldoende gemotiveerd in de bestreden beschikking staat verwoord. Daarbij is van belang dat de BMA-nota's de basis van de besluitvorming van de Minister vormen, inclusief de onderliggende medische stukken. De Minister wenst dan ook te verwijzen naar de BMA-nota van 19 december 2008 (productie 3) waar in antwoord op vraag 6b staat aangegeven voor zover thans van belang:

"Psychiatrische behandeling is mogelijk bij dr. Merini Ahmed Farid te Rabat. Behandeling van de suikerziekte door een internist kan geschieden in Hôpital avicenne, service de médecine interne te Rabat."

- 4.9. Voorts wordt in de bestreden beschikking aangegeven dat de DT&V positieve ervaringen heeft met soortgelijke zaken, dat wil zeggen overdracht van een vreemdeling inzake een medische behandeling aan een psychiatrische kliniek in Marokko. Daarnaast is door de gemachtigde van de Minister ter zitting van de rechtbank expliciet aangegeven dat aan de reisvoorwaarden daadwerkelijk voldaan kan worden nu zulks is bevestigd door de DT&V. Daarbij merkt de Minister nog op dat deze toezegging mede behelst de garantie dat verweerster niet zal worden uitgezet indien ten tijde van het geplande vertrek niet aan de hiervoor genoemde voorwaarden van het BMA voldaan kan worden.

Zie:

- AbRS 27 december 2010, 201005097/1, www.raadvanstate.nl;
- AbRS1 december 2010, 201002688/1, www.raadvanstate.nl;
- AbRS 9 juni 2010, 20100671/1, www.raadvanstate.nl;
- AbRS 22 april 2010, 200910168/1, www.raadvanstate.nl;
- AbRS 4 september 2008, 200708871/1, www.raadvanstate.nl.

- 4.10. Gezien hetgeen hierboven is beschreven meent de Minister dat ten onrechte door de rechtbank is geconcludeerd dat ook in het kader van de fysieke overdracht en het voortzetten van de behandeling door de Minister niet is voldaan aan zijn vergewisplicht. Van een motiveringsgebrek of een onvoldoende zorgvuldig voorbereid besluit is naar het oordeel van de Minister dan ook geen sprake.
- 4.11. Mocht uw Afdeling desalniettemin concluderen dat de rechtbank terecht heeft overwogen dat de bestreden beschikking op dit punt gebrekkig is, dan wenst de Minister op te merken dat hij onverminderd belang hecht aan de beoordeling van de tweede grief. Dit nu de Minister bij een eventueel vervolgbesluit niet gebonden wenst te zijn aan hetgeen de rechtbank heeft overwogen in rechtsoverweging 5.2.

Aangaande Grief II

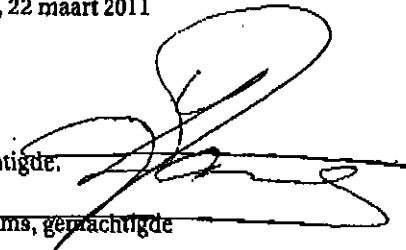
- 4.12. De Minister is van oordeel dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen, zoals zij heeft gedaan in rechtsoverweging 5.2 op pagina 5 van de thans bestreden uitspraak.
- 4.13. De rechtbank betreft bij de beoordeling dat het enkele feit dat verweerster moet terugkeren naar Marokko al kan zorgen voor zodanige stress dat het risico op suicide en daarmee een medische noodsituatie niet valt uit te sluiten. Voor zover de rechtbank daarmee doelt op de terugkeer naar en het verblijf in Marokko, dan miskent de rechtbank dat er blijkens het advies en de aanvullingen daarop wel degelijk rekening is gehouden met het risico op suicide. Dat blijkt immers uit de onderkenning dat bij het uitblijven van de behandeling of bij een dreigende uitzetting men suicidale reacties of uitingen kan verwachten, hetgeen kan leiden tot een medische noodsituatie. Ten aanzien van de daadwerkelijke uitzetting naar het land van herkomst is daarin voorzien door de gestelde voorwaarden. Ten aanzien van het traject voorafgaand aan de daadwerkelijke uitzetting kan daarin worden voorzien door de behandelaar. In zijn algemeenheid geldt voorts dat indien er sprake zou zijn van vreemdelingenbewaring, dat er in het kader van die bewaring voorzieningen kunnen en zo nodig zullen worden getroffen, waarin rekening wordt gehouden met het risico op suicide.
- 4.14. De Minister meent dan ook dat, gezien hetgeen hierboven onder punt 4.12 is overwogen, de rechtbank ten onrechte heeft geoordeeld dat de bestreden beschikking op dit punt onvoldoende is gemotiveerd.

5. Conclusie

- 5.1. De Minister concludeert tot gegrondverklaring van het hoger beroep, vernietiging van de bestreden uitspraak en ongegrondverklaring van het door verweerster tegen het besluit van 7 juli 2009 ingestelde beroep.

Rijswijk, 22 maart 2011

Gemachtigde.

L.J.J. Stams, gemachtigde

*Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Immigratie en Naturalisatiedienst
Proces Procesvertegenwoordiging
Vestiging Rijswijk
Postbus 30120
2500 GC Den Haag*